

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Ymchwil Iechyd
a Gofal **Cymru**
Health and Care
Research **Wales**

Dogfen ymgynghori

Strategaeth ymchwil a datblygu gofal
cymdeithasol i Gymru 2017-22 Crynodeb

Daw'r ymgynghoriad i ben 21 Awst 2017

Noddir gan
Lywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government

Crynodeb

Yng Nghymru, credwn mai dyma'r amser iawn:

- i gael dull cenedlaethol cydlynus o feithrin gallu ymchwil a datblygu gofal cymdeithasol
- i wireddu effaith gadarnhaol ymchwil a datblygu ar bolisi, ymarfer a gwella gofal cymdeithasol.
- i gryfhau'r cysylltiadau rhwng ymchwil, polisi, ymarfer a gwella gofal cymdeithasol.

Mae deddfwriaeth Cymru yn rhoi pwyslais ar ddarpariaeth gofal cymdeithasol gynaliadwy o'r radd flaenaf sy'n rhoi llesiant pobl wrth wraidd eu gofal, ac sy'n hyrwyddo atal ac ymyrraeth gynnar. Mae ymchwil gofal cymdeithasol rhagorol yn gallu helpu cynnal tystiolaeth i alluogi ymarferwyr i ddarparu hyn, yn ogystal â gwella gwybodaeth y rhai sy'n gwneud penderfyniadau ac yn pennu polisïau.

Mae llawer o gryfderau y gallwn adeiladu arnynt:

- ansawdd ymchwil gofal cymdeithasol yng Nghymru
- cryfder yr agenda gwella gofal cymdeithasol
- ymrwymiad Llywodraeth Cymru i roi llais a rheolaeth i bobl dros y gofal a'r cymorth maen nhw'n eu derbyn.

Trwy weithio gyda'r cyhoedd, pobl sy'n defnyddio gwasanaethau gofal a chymorth, a'u gofaluwr, gallwn gael dealltwriaeth well o ba ymchwil sydd angen ei gynnal a sut gallai gael effaith gadarnhaol ar y pethau pwysig.

Nod y strategaeth genedlaethol hon yw dod ag ymarfer ac ymchwil gofal cymdeithasol yn nes trwy rannu camau gweithredu, cyfrifoldebau ac atebolrwydd, a chytuno arnynt.

Mae'r strategaeth yn canolbwyntio ar bum maes ffocws penodol:

Maes ffocws 1 – Cynnwys y cyhoedd mewn ymchwil gofal cymdeithasol.

Mae hyn yn cynnwys sicrhau bod pobl â phrofiadau fel defnyddwyr gwasanaethau a gofaluwr yn cael eu cynnwys. Mae eu cyfraniad yn bwysig er mwyn sicrhau ymchwil gofal cymdeithasol defnyddiol ac effeithiol o'r radd flaenaf.

Maes ffocws 2 – Blaenoriaethau ymchwil.

Gwneud y defnydd gorau o adnoddau prin trwy ganolbwyntio ymdrechion ar agenda strategol Gofal Cymdeithasol Cymru er mwyn canolbwyntio ar feysydd:

- Gofal a chymorth yn y cartref
- Plant sy'n derbyn gofal
- Dementia

Maes ffocws 3 – Defnyddio data cyfredol a data sy'n cael ei gasglu fel mater o drefn

Trwy ddadansoddi data sy'n cael ei gasglu fel mater o drefn gall ddangos bylchau a thueddiadau, hefyd mae dwyn ynghyd data cyfredol o ffynonellau amrywiol y tu hwnt i ofal cymdeithasol (h.y. data ar iechyd, tai a data economaidd) yn ehangu'r

cyfleoedd i hysbysu gwybodaeth am anghenion a materion gofal cymdeithasol, a llwybrau gwelliant.

Maes ffocws 4 – Datblygu'r gweithlu a sefydliadau.

Mae angen i ni annog ymchwilwyr gofal cymdeithasol newydd, datblygu ymchwilwyr gofal cymdeithasol cyfredol a denu ymchwilwyr newydd o feysydd eraill (e.e. seicoleg, iechyd cyhoeddus neu economeg iechyd) i yrfa ymchwil mewn gofal cymdeithasol. Dylid annog y gweithlu gofal cymdeithasol; ymarferwyr a'r llunwyr polisi i ddefnyddio tystiolaeth a gwerthusiadau ymchwil i gefnogi eu hymarfer neu wella effeithlonrwydd gwasanaethau.

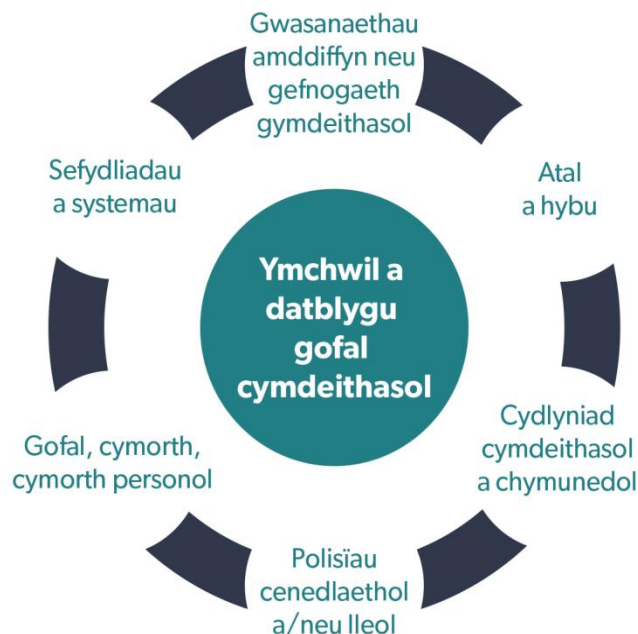
Maes ffocws 5 – Cyfathrebu a defnyddio ymchwil.

Mae angen diwylliant o blaid ymchwil o fewn amgylcheddau sefydliadol gofal cymdeithasol hefyd, fel bod staff yn gallu ac yn cael eu sbarduno i ymgysylltu â'r ymchwil a gwneud defnydd ohono. Hefyd, mae angen goresgyn y rhagdybiaeth bod unigolion yn gweithio naill ai fel ymchwilwyr neu ymarferwyr, ond nid y ddau.

Dyma'n gweledigaeth:

I Gymru fod yn fyd-enwog am waith ymchwil gofal cymdeithasol rhagorol sy'n cefnogi pobl Cymru trwy lywio a gwella polisi ac ymarfer gofal cymdeithasol.

Bydd ymchwil gofal cymdeithasol yn ceisio meithrin gwybodaeth mewn pob math o feysydd gwahanol, dangosir hyd a lled yr ymchwil yn y diagram isod.

Rhoi'r strategaeth ar waith

Law yn llaw â'r strategaeth hon, bydd cynllun gweithredu sy'n edrych ar y modd rydyn ni'n rhoi'r argymhellion ar waith. Hefyd, bydd yn ystyried rolau a chyfrifoldebau'r partneriaid cysylltiedig, a'r mesurau effaith a chanlyniadau am y pum mlynedd nesaf.

Am fwy o wybodaeth ac i gyfranu i'r ymgynghoriad ewch i'n gwefan:

<https://gofalcymdeithasol.cymru/straeon-newyddion/ein-strategaeth-ymchwil-a-datblygu-newydd-dweud-eich-dweud?record-language-choice=en-cy>

Manylion cyswllt

Gofal Cymdeithasol Cymru

Tŷ South Gate

Wood Street

Caerdydd CF10 1EW

Ffôn: 0300 3033 444

Minicom: 029 2078 0680

E-bost: gwybodaeth@gofalcymdeithasol.cymru

gofalcymdeithasol.cymru/

Twitter: @GofCymdeithasol

© 2017 Gofal Cymdeithasol Cymru Dogfen ymgynghori ddrafft

Cedwir pob hawl. Ni cheir atgynhychu unrhyw ran o'r cyhoeddiad hwn na'i gadw mewn cyfundrefn adferadwy na'i drosglwyddo mewn unrhyw ddull na thrwy unrhyw gyfrwng heb ganiatâd ysgrifenedig Gofal Cymdeithasol Cymru ymlaen llaw. Dylai ymholiadau am atgynhychu y tu hwnt i'r hyn a ganiateir yn benodol gan y gyfraith gael eu hanfon at Brif Weithredwr Gofal Cymdeithasol Cymru yn y cyfeiriad a roddir uchod.

Fformatau eraill:

Mae'r ddogfen hon ar gael mewn print bras neu fformatau eraill os oes angen. Mae fersiwn Saesneg ar gael hefyd.